

**МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ
УКРАЇНИ**

НАКАЗ

26.11.2013 № 865

Зареєстровано в
Міністерстві
юстиції України
13 грудня 2013 р.
за № 2109/24641

Про затвердження Правил охорони праці під час фарбувальних робіт

Відповідно до статті 28 Закону України «Про охорону праці» та Указу Президента України від 24 грудня 2012 року № 726 «Про деякі заходи з оптимізації системи центральних органів виконавчої влади» НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Правила охорони праці під час фарбувальних робіт, що додаються.
2. Вважати такими, що не застосовуються на території України, Правила і норми техніки безпеки, пожежної безпеки і виробничої санітарії для фарбувальних цехів, затверджені наказом Міністерства хімічного та нафтового машинобудування СРСР від 15 серпня 1974 року (НПАОП 28.4-1.13-74), Правила техніки безпеки і виробничої санітарії при фарбуванні виробів у машинобудуванні, затверджені постановою Президії ЦК профспілки робітників машинобудування СРСР від 27 липня 1960 року (НПАОП 28.51-1.21-60).
3. Державній службі гірничого нагляду та промислової безпеки України (Хохотва О.І.) у встановленому порядку:
 - 1) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;
 - 2) внести наказ до Державного реєстру нормативно-правових актів з питань охорони праці.
4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр
Е. Ставицький

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
енергетики та вугільної
промисловості України
26.11.2013 № 865

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
13 грудня 2013 р.
за № 2109/24641

ПРАВИЛА **охорони праці під час фарбувальних робіт**

I. Сфера застосування

1.1. Ці Правила поширюються на суб'єктів господарювання незалежно від форм власності та організаційно-правових форм, які здійснюють діяльність, пов'язану з виконанням фарбувальних робіт.

1.2. Ці Правила встановлюють вимоги з охорони праці під час виконання фарбувальних робіт.

1.3. Ці Правила є обов'язковими для роботодавців та працівників, які виконують фарбувальні роботи.

II. Загальні вимоги

2.1. Роботодавець повинен створити службу охорони праці відповідно до вимог Типового положення про службу охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 15 листопада 2004 року № 255, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 01 грудня 2004 року за № 1526/10125 (НПАОП 0.00-4.21-04).

2.2. Роботодавець з урахуванням специфіки виробництва розробляє і затверджує відповідний перелік робіт з підвищеною небезпекою, для проведення яких потрібні спеціальне навчання і щорічна перевірка знань з питань охорони праці, відповідно до вимог Переліку робіт з підвищеною небезпекою, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 року № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 року за № 232/10512 (НПАОП 0.00-2.01-05).

2.3. Роботодавець повинен розробити та затвердити перелік професій, де є потреба у професійному доборі, відповідно до Переліку робіт, де є потреба у професійному

доборі, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України, Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 23 вересня 1994 року № 263/121, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 січня 1995 року за № 18/554.

2.4. Забороняється залучення жінок до робіт, визначених у Переліку важких робіт та робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок, затвердженому наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 грудня 1993 року № 256, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 30 березня 1994 року за № 51/260.

Підіймання та переміщення важких речей жінками необхідно здійснювати з дотриманням вимог Граничних норм підіймання і переміщення важких речей жінками, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 10 грудня 1993 року № 241, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 22 грудня 1993 року за № 194.

2.5. Забороняється залучення неповнолітніх до робіт, визначених у Переліку важких робіт і робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці неповнолітніх, затвердженому наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31 березня 1994 року № 46, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 28 липня 1994 року за № 176/385.

Підіймання та переміщення важких речей неповнолітніми необхідно здійснювати з дотриманням вимог Граничних норм підіймання і переміщення важких речей неповнолітніми, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22 березня 1996 року № 59, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 16 квітня 1996 року за № 183/1208.

2.6. Роботодавець повинен організувати опрацювання і затвердити нормативні акти про охорону праці, що діють на підприємстві, відповідно до вимог Порядку опрацювання і затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві, затвердженого наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 21 грудня 1993 року № 132, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 лютого 1994 року за 20/229 (НПАОП 0.00-6.03-93).

2.7. Роботодавець повинен організувати розроблення і перегляд інструкцій з охорони праці, що діють на підприємстві, відповідно до вимог Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07 квітня 1998 року за № 226/2666 (НПАОП 0.00-4.15-98).

2.8. Роботодавець повинен за власні кошти організувати проведення медичних оглядів працівників певних категорій під час прийняття на роботу (попередній

медичний огляд) та протягом трудової діяльності (періодичні медичні огляди) відповідно до вимог Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21 травня 2007 року № 246, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23 липня 2007 року за № 846/14113.

2.9. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб та інших працівників у процесі трудової діяльності здійснюються відповідно до вимог Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Переліку робіт з підвищеною небезпекою, затверджених наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 року № 15, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 року за № 231/10511 та за № 232/10512 відповідно (НПАОП 0.00-4.12-05).

2.10. Роботодавець повинен організувати розслідування та вести облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій відповідно до вимог Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 року № 1232.

2.11. Роботодавець повинен організувати проведення атестації робочих місць за умовами праці відповідно до вимог Порядку проведення атестації робочих місць за умовами праці, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 серпня 1992 року № 442.

2.12. Роботодавець повинен забезпечити безпечну експлуатацію електроустаткування відповідно до вимог Правил безпечної експлуатації електроустановок, затверджених наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 06 жовтня 1997 року № 257, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 13 січня 1998 року за № 11/2451 (НПАОП 40.1-1.01-97), та Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 09 січня 1998 року № 4, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 10 лютого 1998 року за № 93/2533 (НПАОП 40.1-1.21-98).

2.13. Системи опалення, вентиляції і кондиціонування повітря виробничих приміщень повинні відповідати вимогам чинного законодавства.

2.14. Роботодавець повинен забезпечити працівників засобами індивідуального захисту відповідно до вимог Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту, затвердженого наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 24 березня 2008 року № 53,

zareєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 травня 2008 року за № 446/15137 (НПАОП 0.00-4.01-08).

2.15. Засоби індивідуального захисту повинні відповідати вимогам Технічного регламенту засобів індивідуального захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2008 року № 761.

2.16. Працівники, які виконують фарбувальні роботи, повинні бути забезпечені засобами індивідуального захисту відповідно до Норм безплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам загальних професій різних галузей промисловості, затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 16 квітня 2009 року № 62, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 12 травня 2009 року за № 424/16440 (НПАОП 0.00-3.07-09), та Норм безплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам машинобудування та металообробної промисловості, затверджених наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи від 21 лютого 2006 року № 89, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 10 березня 2006 року за № 250/12124 (НПАОП 29.0-3.02-06).

2.17. Роботодавець повинен забезпечувати працівників під час роботи зі шкідливими речовинами (хімічні розчини, лакофарбувальні матеріали, розчинники) відповідними захисними пастами, мазями, що мають маркування згідно з ГОСТ 12.4.068-79 «Система стандартів безпеки труда. Средства индивидуальной защиты дерматологические. Классификация и общие требования».

III. Вимоги безпеки до організації робочих місць

3.1. Роботодавець повинен створити для кожного працівника безпечні і нешкідливі умови праці шляхом належного облаштування робочих місць відповідно до Загальних вимог стосовно забезпечення роботодавцями охорони праці працівників, затверджених наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України від 25 січня 2012 року № 67, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 14 лютого 2012 року за № 226/20539 (НПАОП 0.00-7.11-12).

3.2. Роботодавець повинен створити безпечні умови праці у робочих зонах, де існує потенційна можливість виникнення вибухонебезпечного середовища під час виконання робіт, відповідно до Вимог до роботодавців стосовно забезпечення безпечного виконання робіт у потенційно вибухонебезпечних середовищах, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 05 червня 2013 року № 317, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 26 червня 2013 року за № 1071/23603 (НПАОП 0.00-7.12-13).

3.3. Робочі місця працівників повинні відповідати вимогам ГОСТ 12.2.032-78 «Система стандартів безпеки праці. Робоче місце при виконанні робіт сидя. Загальні ергономічні вимоги», ГОСТ 12.2.033-78 «Система стандартів безпеки праці. Робоче місце при виконанні робіт стоя. Загальні ергономічні вимоги» та ДСТУ ГОСТ 12.2.061:2009 «Система стандартів безпеки праці. Обладнання виробничого. Загальні вимоги безпеки к робочим місцям».

3.4. Параметри мікроклімату в межах робочої зони повинні відповідати вимогам Санітарних норм мікроклімату виробничих приміщень, затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1999 року № 42 (ДСН 3.3.6.042-99).

3.5. Рівень шуму на робочих місцях повинен відповідати нормам, встановленим державними санітарними нормами виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку, затвердженими постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1999 року № 37 (ДСН 3.3.6.037-99).

3.6. Загальні вимоги безпеки до захисту від шуму на робочих місцях, шумових характеристик машин та механізмів повинні відповідати ГОСТ 12.1.003-83 «Система стандартів безпеки праці. Шум. Загальні вимоги безпеки».

3.7. Роботодавець повинен здійснювати контроль рівня шуму відповідно до вимог ГОСТ 12.1.050-86 «Система стандартів безпеки праці. Методи вимірювання шуму на робочих місцях» та ДСТУ 2867-94 «Шум. Методи оцінювання виробничого шумового навантаження. Загальні вимоги».

3.8. Рівень вібрації на робочих місцях не повинен перевищувати норм, встановлених Державними санітарними нормами виробничої загальної та локальної вібрації, затвердженими постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1999 року № 39 (ДСН 3.3.6.039-99), та ДСТУ ГОСТ 12.1.012:2008 «Система стандартів безпеки праці. Вибраційна безпека. Загальні вимоги».

3.9. У робочій зоні виробничих приміщень вміст шкідливих речовин не повинен перевищувати граничнодопустимих концентрацій, встановлених ГОСТ 12.1.005-88 «Система стандартів безпеки праці. Загальні санітарно-гігієнічні вимоги к повітрю робочої зони» та Списком «Предельно допустимі концентрації шкідливих речовин в повітрі робочої зони», затвердженим Головним державним санітарним лікарем СРСР 26 травня 1988 року № 4617-88.

3.10. На робочих місцях параметри електромагнітних полів повинні відповідати вимогам Державних санітарних норм і правил при роботі з джерелами електромагнітних полів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я

України від 18 грудня 2002 року № 476, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 13 березня 2003 року за № 203/7524 (ДСанПіН 3.3.6.096-2002).

3.11. Верстати, столи і стелажі повинні бути міцними, стійкими, мати зручну для роботи висоту та бути надійно закріплені на підлозі.

3.12. Робочі місця повинні бути обладнані стелажимами та інструментальними шафами для зберігання пристосувань, інструментів. Розмір стелажів має відповідати найбільшим габаритам виробів, які на них укладаються.

3.13. Робочі місця повинні розміщуватися поза лінією руху вантажу, який транспортується вантажопідіймальними засобами.

3.14. Не дозволяється захаращувати робочі місця готовою продукцією, матеріалами, деталями та відходами.

IV. Вимоги охорони праці під час технологічних процесів

1. Загальні вимоги до технологічних процесів

1.1. Фарбувальні роботи необхідно виконувати відповідно до вимог ГОСТ 12.3.005-75 «Система стандартів безпеки праці. Работы окрасочные. Общие требования безопасности».

1.2. Для зберігання, складування та транспортування заготовок, матеріалів і готових виробів необхідно використовувати спеціальну та уніфіковану тару відповідно до вимог ГОСТ 14861-91 «Тара производственная. Типы», ГОСТ 19822-88 «Тара производственная. Технические условия» та ГОСТ 12.3.010-82 «Система стандартів безпеки праці. Тара производственная. Требования безопасности при эксплуатации».

1.3. Лакофарбувальні матеріали та хімічні речовини повинні зберігатися у виробничих та складських приміщеннях у закритій тарі з бирками та етикетками відповідно до вимог ГОСТ 3885-73 «Реактивы и особо чистые вещества. Правила приемки, отбор проб, фасовка, упаковка, маркировка, транспортирование и хранение» з урахуванням здатності до хімічної взаємодії цих речовин відповідно до вимог ГОСТ 12.1.007-76 «Система стандартів безпеки праці. Вредные вещества. Классификация и общие требования безопасности», ГОСТ 9980.5-86 «Материалы лакокрасочные. Транспортирование и хранение».

Тара для зберігання хімічних речовин повинна мати написи, сигнальний колір та знаки безпеки відповідно до вимог ДСТУ ISO 6309:2007 «Противопожестный захист. Знаки безпеки. Форма та колір» (ISO 6309:1987, IDT) та Технічного регламенту знаків безпеки і захисту здоров'я працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 листопада 2009 року № 1262.

1.4. Наповнення тари, що переноситься вручну, легкозаймистими та горючими рідинами для використання на робочих місцях необхідно виконувати в приміщенні складу за допомогою сифона та насоса на металевих піддонах з бортами не нижче 50 мм. Не дозволяється накопичення рідини в піддоні.

1.5. Легкозаймисті та горючі рідини необхідно видавати для роботи у спеціальній тарі, яка унеможливорює іскроутворення, зі щільно закритими кришками.

1.6. Посудини з легкозаймистими та горючими рідинами, які знаходяться на робочому місці, необхідно закріплювати для запобігання їх перекиданню.

1.7. Зберігання та реалізацію (відпуск) прекурсорів необхідно здійснювати відповідно до вимог Порядку провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, та контролю за їх обігом, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 червня 2009 року № 589.

1.8. Вантажно-розвантажувальні роботи необхідно виконувати відповідно до вимог ГОСТ 12.3.009-76 «Система стандартів безпеки труда. Работы погрузочно-разгрузочные. Общие требования безопасности».

1.9. Транспортування хімічних речовин та їх відходів необхідно здійснювати відповідно до вимог ГОСТ 12.3.020-80 «Система стандартів безпеки труда. Процессы перемещения грузов на предприятиях. Общие требования безопасности».

1.10. Роботи з використанням підйимально-транспортного устаткування та вантажно-захоплювальних пристроїв необхідно виконувати відповідно до вимог Правил будови і безпечної експлуатації вантажопідйимальних кранів, затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 18 червня 2007 року № 132, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 09 липня 2007 року за № 784/14051 (НПАОП 0.00-1.01-07).

1.11. Фарбувальні роботи із застосуванням підйомників необхідно виконувати відповідно до вимог Правил будови і безпечної експлуатації підйомників, затверджених наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 08 грудня 2003 року № 232, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 30 грудня 2003 року за № 1262/8583 (НПАОП 0.00-1.36-03).

1.12. Під час роботи на конвеєрних лініях фарбування та сушіння виробів необхідно дотримуватись вимог ГОСТ 12.2.022-80 «Система стандартів безпеки труда. Конвейеры. Общие требования безопасности».

1.13. Роботи з переміщення вантажів стріловими самохідними кранами необхідно виконувати відповідно до вимог Типової інструкції з безпечного ведення робіт для

кранівників (машиністів) стрілових самохідних (автомобільних, гусеничних, залізничних, пневмоколісних) кранів, затвердженої наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 25 вересня 1995 року № 135, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 10 жовтня 1995 року за № 371/907 (НПАОП 0.00-5.03-95).

1.14. Під час роботи з використанням вантажопідіймальних кранів необхідно дотримуватись вимог Типової інструкції з безпечного ведення робіт для стропальників (зачіплювачів), які обслуговують вантажопідіймальні крани, затвердженої наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 25 вересня 1995 року № 135, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 10 жовтня 1995 року за № 372/908 (НПАОП 0.00-5.04-95).

1.15. Переміщення вантажів кранами необхідно здійснювати відповідно до вимог Типової інструкції для осіб, відповідальних за безпечне проведення робіт з переміщення вантажів кранами, затвердженої наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 20 жовтня 1994 року № 107, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 13 березня 1995 року за № 60/596 (НПАОП 0.00-5.06-94).

1.16. Утримання вантажопідіймальних кранів у справному стані необхідно здійснювати відповідно до вимог Типової інструкції для осіб, відповідальних за утримання вантажопідіймальних кранів у справному стані, затвердженої наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 20 жовтня 1994 року № 107, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 13 березня 1995 року за № 59/595 (НПАОП 0.00-5.07-94).

1.17. Експлуатацію вантажопідіймальних кранів необхідно здійснювати відповідно до вимог Типової інструкції для інженерно-технічних працівників, які здійснюють нагляд за утриманням та безпечною експлуатацією вантажопідіймальних кранів, затвердженої наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 20 жовтня 1994 року № 107, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 13 березня 1995 року за № 58/594 (НПАОП 0.00-5.20-94).

1.18. Транспортування легкозаймистих та горючих рідин необхідно виконувати переважно централізовано трубопроводами з матеріалів, хімічно стійких до речовин, що транспортуються.

1.19. Експлуатацію виробничого устаткування необхідно здійснювати відповідно до вимог Технічного регламенту безпеки машин, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 року № 62, та ГОСТ 12.2.003-91 «Система стандартів безпеки труда. Оборудование производственное. Общие требования безопасности».

Засоби керування устаткуванням і механізмами повинні відповідати вимогам ГОСТ 12.2.064-81 «Система стандартів безпеки труда. Органы управления производственным оборудованием. Общие требования безопасности» та ГОСТ 12.4.040-78 «Система стандартів безпеки труда. Органы управления производственным оборудованием. Обозначения».

Напрямок переміщення засобів керування устаткуванням повинен відповідати вимогам ГОСТ 9146-79 «Станки. Органы управления. Направление действия».

1.20. Відкриті частини машин, механізмів і устаткування та частини, які рухаються, повинні бути огорожені відповідно до вимог ГОСТ 12.2.062-81 «Система стандартів безпеки труда. Оборудование производственное. Ограждения защитные».

1.21. Температура нагрітих поверхонь устаткування та огорожень не повинна перевищувати 43°C відповідно до вимог ДСТУ EN 563-2001 «Безпечність машин. Температури поверхонь, доступних для дотику. Ергономічні дані для встановлення граничних значень температури гарячих поверхонь».

1.22. Устаткування, яке встановлене в одному технологічному потоці, повинно бути обладнане одночасно світловою та звуковою сигналізаціями, зблокованими із загальним пусковим пристроєм. Пускові пристрої устаткування повинні бути зблоковані з пусковими пристроями витяжних вентиляційних систем.

1.23. Експлуатацію контрольно-вимірювальних приладів, у складі яких наявні джерела іонізуючого випромінювання, необхідно здійснювати з урахуванням Норм радіаційної безпеки України (НРБУ-97), затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 липня 1997 року № 208 та введених у дію постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1997 року № 62, та Основних санітарних правил забезпечення радіаційної безпеки України, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 02 лютого 2005 року № 54, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 20 травня 2005 року за № 552/10832 (ДСП 6.177-2005-09-02), крім джерел іонізуючого випромінювання, діяльність з використання яких звільняється від ліцензування у встановленому законодавством порядку згідно з Критеріями, за якими діяльність з використання джерел іонізуючого випромінювання звільняється від ліцензування, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 року № 1174.

1.24. Під час виконання робіт працівники повинні дотримуватися вимог Інструкції з охорони праці під час виконання монтажних робіт інструментами і пристроями, затвердженої наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 05 червня 2001 року № 254, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 20 липня 2001 року за № 616/5807 (НПАОП 0.00-5.24-01).

1.25. Пневматичний інструмент повинен відповідати вимогам ГОСТ 12.2.010-75 «Система стандартів безпеки труда. Машины ручные пневматические. Общие требования безопасности».

1.26. Машины ручні електричні повинні відповідати вимогам ДСТУ ІЕС 60745-1:2010 «Інструмент ручний електромеханічний. Безпека. Частина 1. Загальні вимоги».

1.27. Використання абразивного інструменту необхідно здійснювати відповідно до вимог Правил охорони праці під час роботи з абразивним інструментом, затверджених наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України від 22 жовтня 2012 року № 1277, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 08 листопада 2012 року за № 1879/22191 (НПАОП 28.0-1.30-12).

2. Вимоги охорони праці під час приготування лакофарбувальних сполук

2.1. Не дозволяється заповнювати котел, встановлений на водяній бані, у якому виконується розігрів та варка лакофарбувальних матеріалів, більше ніж на три чверті об'єму, доводити температуру нагрівання розчину до температури спалаху, що визначена технічною документацією на використовувані матеріали залежно від виду технологічного процесу. Не дозволяється додавати розчин в котел, не знятий з водяної бані.

2.2. Під час розливання, виливання з бутлів та інших ємностей кислот, легкозаймистих та горючих рідин у невеликі ємності для запобігання розбризкуванню необхідно використовувати насадки або лійки.

2.3. Переливання та розливання лакофарбувальних матеріалів з бочок, бідонів та іншої тари вагою більше 10 кг для приготування робочих розчинів повинно бути механізованим та виконуватися на піддонах з бортами не нижче 50 мм.

2.4. Не дозволяється приготування робочих розчинів, переливання та розливання фарб на робочих місцях.

2.5. Розчинення твердих хімічних речовин необхідно виконувати в суліях з хімічно стійких матеріалів у спеціально обладнаному приміщенні з місцевою витяжною вентиляцією.

2.6. Розкриття тари зі шкідливими хімічними речовинами необхідно виконувати на робочих місцях, обладнаних місцевою витяжною вентиляцією.

2.7. Під час розріджування пожежонебезпечних та шкідливих речовин розчинниками не дозволяється:

додавання розчинників до матеріалів вільно падаючим струменем;

розрідження матеріалів, нагрітих до температури більш високої, ніж температура розчинника;

розрідження матеріалів під час роботи устаткування.

3. Вимоги охорони праці під час підготовки поверхні виробів перед фарбуванням

3.1. Роботи з підготовки поверхні виробів механічним способом необхідно виконувати відповідно до вимог ГОСТ 9.402-80 «Единая система защиты от коррозии и старения. Покрытия лакокрасочные. Подготовка металлических поверхностей перед окрашиванием» (далі - ГОСТ 9.402-80).

3.2. Очищення виробів механічним способом необхідно виконувати в ізольованих приміщеннях, обладнаних системою припливно-витяжної вентиляції з очищенням повітря та збиранням абразивних матеріалів. При гідропіскоструменевому способі очищення повинна бути передбачена система збирання та очищення води.

3.3. Очищення деталей необхідно виконувати в щільно закритих камерах і барабанах. Пуск очисних камер (барабанів) повинен бути заблокований з пуском витяжних вентиляційних установок.

3.4. Абразивні матеріали, що використовуються в сухому вигляді, необхідно очищати від домішок в сепараторах.

3.5. Процеси завантаження та повернення дробу в очисні камери, завантаження та вивантаження деталей в камери та барабани повинні бути механізованими.

3.6. Еластичні рукавички та нарукавники в отворах для рук в камерах закритого типу повинні щільно закривати отвір для запобігання проникненню пилу та шуму в приміщення під час роботи камер.

3.7. Завантаження виробів в очисне устаткування, укладання та зняття виробів необхідно виконувати при відключеній подачі абразиву в робочу зону камер та барабанів.

3.8. Не дозволяється видалення абразиву з деталей після очищення струменем стисненого повітря.

3.9. Працівник, який здійснює управління соплом під час очищення деталей, повинен знаходитися поза робочою зоною камери на спеціально обладнаній стаціонарній площадці.

- 3.10. Камери для очищення великих виробів повинні бути обладнані механічними пристосуваннями для переміщення виробів у камері. Управління пристосуванням повинно бути механізованим.
- 3.11. Деталі, що розміщені в гідропіскоочисній камері для очищення, повинні надійно кріпитися спеціальним пристосуванням.
- 3.12. Під час роботи гідропіскоочисних камер працівник повинен знаходитися поза камерою на дерев'яній решітці.
- 3.13. Вивантаження, укладання і зняття деталей необхідно виконувати при справному блокуванні, що унеможливує подачу пульпи в очисну камеру.
- 3.14. Не дозволяється очищення деталей в очисних камерах ручним механізованим інструментом з абразивними кругами.
- 3.15. Завантаження та повернення абразиву в установках дробоструменевого та гідропіскоструменевого очищення, включення та відключення подачі стисненого повітря, піску і пульпи та очищення камери від відпрацьованої пульпи повинно бути механізованим.
- 3.16. Для гідропіскоструменевого очищення деталей необхідно використовувати кварцовий пісок із застосуванням струменя води.
- 3.17. Шліфувальні верстати для очищення виробів повинні бути обладнані захисними екранами та місцевими відсмоктувачами, зблокованими з механізмом пуску верстата.
- 3.18. Технологічні процеси галтування необхідно виконувати в щільно закритих барабанах або барабанах, що розміщені у ванні з розчином солей лугу.
- 3.19. Підготовка поверхні виробів хімічним способом повинна здійснюватися відповідно до вимог ГОСТ 9.402-80 та ГОСТ 12.3.008-75 «Система стандартів безпеки труда. Производство покрытий металлических и неметаллических неорганических. Общие требования безопасности».
- 3.20. Очищення деталей хімічним способом необхідно виконувати з використанням механізованих агрегатів для знежирення, фосфатування, пасивування в окремому приміщенні, обладнаному припливно-витяжною вентиляцією.
- 3.21. Промивання деталей органічними розчинниками під час ручного очищення необхідно виконувати в спеціальних шафах з негорючих матеріалів з металевими ваннами або столами з кольорових металів усередині. Над бортами ванни або стола та у верхній частині шафи повинні бути вентиляційні відсмоктувачі.

3.22. Очищення деталей з використанням хлорованих вуглеводнів необхідно виконувати в герметичних установках автоматичної дії з використанням розчинників з антистатичними домішками.

3.23. Миття та знежирення деталей і виробів необхідно здійснювати із застосуванням негорючих сполук.

3.24. Чищення виробничого устаткування, що містить залишки органічних розчинників, необхідно виконувати при включеній вентиляції після продування устаткування повітрям або парою до повного видалення парів розчинників.

4. Вимоги охорони праці під час фарбування

4.1. Стиснене повітря під час пневматичного розпилення лакофарбувальних матеріалів повинно відповідати вимогам ГОСТ 9.010-80 «Единая система защиты от коррозии и старения. Воздух сжатый для распыления лакокрасочных материалов. Технические требования и методы контроля».

Запобіжні клапани повинні бути відрегульовані на граничнодопустимий тиск та відповідати вимогам ДСТУ ГОСТ 12.2.085:2007 «Посудини, що працюють під тиском. Клапани запобіжні. Вимоги щодо безпеки».

4.2. Лакофарбувальні матеріали повинні надходити до робочих місць готовими до використання; подачу їх до робочих місць (у разі відсутності централізованої подачі) необхідно виконувати в тарі, що щільно закривається.

4.3. Пневматичне розпилення лакофарбувальних матеріалів необхідно виконувати на визначених постах, у спеціальних установках або камерах, обладнаних конвеєрами або столами, що обертаються, та місцевою витяжною вентиляцією.

Дрібні та середні деталі під час фарбування повинні знаходитися всередині камери для фарбування, а працівник - зовні. Допускається розташування робочого місця у відкритому прорізі камери.

4.4. Фарбування методом пневматичного розпилення (за винятком використання лакофарбувальних матеріалів, що містять свинець) великогабаритних виробів, для яких неможливо обладнати постійні пости фарбування, необхідно виконувати на відкритих дільницях, обладнаних вентиляційними решітками в підлозі.

Під час фарбування виробів заввишки більше 2 м місце фарбування повинно бути огорожено негорючими перегородками полегшеного типу. Роботи необхідно виконувати із застосуванням підйомників, пересувних підмостків, малярних візків порталного (велосипедного) типу, візків з платформою.

4.5. Установка для підігріву лакофарбувальних матеріалів і повітря повинна бути обладнана редуктором та запобіжним клапаном. Температура лакофарбувальних матеріалів та повітря повинна підтримуватися автоматично.

4.6. Під час подачі стисненого повітря та лакофарбувальних матеріалів необхідно перевірити герметичність роботи запірної голки, отвору матеріальної насадки, ущільнювачів, прокладок та сальників. Запірна голка повинна переміщатися по осі отвору матеріальної насадки.

4.7. Виконувати роботи з монтажу (демонтажу) та очищення устаткування пневматичного розпилення необхідно після припинення подачі стисненого повітря.

4.8. Не дозволяється наносити лакофарбувальні матеріали, що містять сполуки сурми, свинцю, миш'яку, міді, хрому, сполуки епоксидних смол та кам'яновугільного лаку, методом пневматичного розпилення.

4.9. Фарбування виробів методом електростатичного розпилення лакофарбувальних матеріалів в електричному полі високої напруги необхідно виконувати в спеціальній фарбувальній камері, обладнаній витяжною вентиляцією.

4.10. подача високої напруги до електрофарбувальної камери повинна супроводжуватися одночасними автоматичними попереджувальними сигналами.

4.11. В електрофарбувальних установках повинно бути встановлено захисне блокування для унеможливлення:

пуску конвеєра раніше 5-10 хвилин після появи звукового сигналу;

включення системи розпилення при непрацюючій вентиляції, нерухомому конвеєрі, відключеній високій напрузі;

включення високої напруги при відключеній вентиляції.

4.12. Під час фарбування на спеціальних установках ручними електростатичними розпилювачами вироби в зоні фарбування повинні бути заземлені.

4.13. Процес фарбування методом електроосадження повинен бути автоматизованим та включати операції підготовки поверхні під фарбування та сушіння покриття.

Лакофарбувальні матеріали у ванні установки для електроосадження повинні постійно циркулювати для запобігання седиментації (випадінню пігменту в осад).

4.14. Процеси фарбування методом струменевого обливання повинні бути автоматизовані. Технологічні параметри (постійна в'язкість, температура та тиск

лакофарбувальних матеріалів, оптимальна концентрація парів розчинника всередині установки) необхідно підтримувати в автоматичному режимі роботи установки.

4.15. Крайки силуетів всередині установки струменевого обливання та дно каналу для проходження пари необхідно викладати алюмінієм або іншим кольоровим металом для запобігання іскроутворенню.

4.16. Чищення сопла установки струменевого обливання необхідно виконувати при відключеному конвеєрі та включеній вентиляції.

4.17. Фарбування виробів методом занурення необхідно виконувати у ваннах із застосуванням пристроїв, що унеможливають забруднення рук.

Під час дрібносерійного виробництва вироби необхідно занурювати у ванну з лакофарбувальними матеріалами за допомогою підйомників, тельферів або вручну залежно від ваги та конструкції виробів.

Під час великосерійного виробництва вироби у ванну камери для фарбування необхідно подавати за допомогою конвеєрів.

4.18. Фарбування поверхонь щітками або валиком необхідно виконувати при працюючій загальнообмінній або місцевій витяжній вентиляції.

Фарбування великогабаритних виробів необхідно виконувати із застосуванням підйомників, пересувних підмостків, малярних візків порталного (велосипедного) типу, візків з платформою.

4.19. Нанесення порошкових покриттів необхідно виконувати відповідно до вимог ГОСТ 9.410-88 «Единая система защиты от коррозии и старения. Покрытия порошковые полимерные. Типовые технологические процессы».

4.20. Печі для формування порошкових покриттів повинні бути обладнані вентиляційним зонтом та мати блокування для запобігання підняттю температури вище встановленої норми.

4.21. Очищення покриттів виробів шліфуванням та поліруванням необхідно виконувати відповідно до вимог ГОСТ 12.2.009-80 «Система стандартов безопасности труда. Станки металлообрабатывающие. Общие требования безопасности».

5. Вимоги охорони праці під час сушіння виробів

5.1. Виконання робіт на устаткуванні для сушіння виробів необхідно здійснювати відповідно до вимог Правил охорони праці при термічній обробці металів, затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки,

охорони праці та гірничого нагляду від 18 грудня 2007 року № 315, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 28 січня 2008 року за № 66/14757 (НПАОП 28.5-1.02-07), та ГОСТ 12.2.007.9-88 «Система стандартів безпеки труда. Оборудование электротермическое. Требования безопасности».

5.2. Сушильні камери повинні бути обладнані:

автоматичними регуляторами температури з розміщенням контрольно-вимірвальних приладів зовні камери в місцях, доступних для спостереження;

блокувальним пристроєм, що унеможлиблює подачу теплоносія при відключенні вентиляції або зупинці конвеєра;

запобіжними вибуховими мембранами в камерах з рециркуляцією повітря.

Не дозволяється обладнання сушильних камер відкритими спіралями або електроконтактами всередині камери.

5.3. Нагрівальні прилади сушильних камер повинні бути захищені від потрапляння на них крапель лакофарбувальних матеріалів з пофарбованих виробів та торкання лакофарбувальної плівки.

5.4. Природне сушіння виробів необхідно виконувати в камерах або витяжних шафах при включеній місцевій витяжній вентиляції.

Дозволяється сушіння великогабаритних виробів на місцях фарбування при працюючій вентиляції.

Директор Департаменту
промислової безпеки,
охорони праці, цивільного
захисту та фізичного захисту,
трудової та соціальної політики

О.М. Онищенко